

Spelen en leren met Uk & Puk

“Puk gaat logeren. Wat zou er in zijn rugzak zitten?”, vraagt Tessa Dingeldein aan Duuk, Fleur, Flip en Ilse. De peuters van kindcentrum Nijntje Pluis in Denekamp zijn direct enthousiast en bedenken van alles voor in de rugzak. Spelenderwijs komen allerlei woorden en begrippen voorbij en dat is ook precies de insteek van het vve-programma Uk & Puk. Alle kindcentra in de gemeente Dinkelland maken gebruik van deze methode, zodat alle kinderen die hier naartoe gaan hiervan kunnen profiteren.

“Uk & Puk bestaat uit verschillende thema’s met daarbij allerlei activiteiten. De methode biedt ons als medewerkers een leidraad om met de kinderen aan de slag te gaan”, legt Tessa uit. Ze is pedagogisch medewerker bij kindcentrum Nijntje Pluis in Denekamp. Bij elk thema is Puk een belangrijk onderdeel. De vrolijke gele pop maakt van alles mee met de kinderen. “Kinderen vinden Puk heel erg leuk. Hij is altijd bij ons en gaat zelfs mee zwemmen. Vaak praten kinderen makkelijker met een knuffel dan met een volwassene. Puk helpt ze om los te komen. We hebben nu het thema ‘Welkom Puk’. De kinderen stellen zich voor aan Puk en we laten hem zien waar alles staat. Zo leren de kinderen het zelf natuurlijk ook!”

Elk thema start met een verhaal dat in de groep wordt voorgelezen. “Na het voorlezen gaan we het verhaal naspelen met de kinderen. Dit keer ging het over een kind dat zijn jas niet uit durfde te doen. De andere kinderen gingen hem helpen.” Bij elk thema zijn verschillende activiteiten. “Je kiest als medewerker de activiteiten die het best passen bij de kinderen. Dat kan iets in de kring zijn, iets met een klein groepje kinderen, of soms een één-op-één-activiteit die je als medewerker met een kind doet.”

Per thema staat een aantal woorden of begrippen centraal. “Die begrippen komen dan regelmatig terug. Door woorden steeds te gebruiken, nemen kinderen ze in zich op en maken ze zich deze eigen.” Maar Uk & Puk is breder dan taal. “We werken ook veel met emoties: ‘hoe kijkt Puk, is hij vrolijk of verdrietig?’, zo helpen we kinderen om hun gevoelens te benoemen en hiermee om te gaan. We laten de kinderen zien dat Puk op een potje gaat plassen, om ze zo op weg te helpen richting zindelijkheid. En we bieden rekenprikkel met verschillende spelletjes. Dan leggen we verschillende formaten puzzels neer en mogen de kinderen kijken in welke tas de puzzels passen. Het zijn allerlei spelvormen waar kinderen van leren. Door de activiteiten in de groep groeien ze ook op sociaal vlak, bijvoorbeeld zelf keuzes maken of een ander kind helpen.”

Tessa maakt veel gebruik van wat ze ziet gebeuren in de groep. “Dat noemen we de kansrijke momenten. Als we bijvoorbeeld aan tafel gaan voor de boterham, tellen we samen de bekers en benoemen we de kleuren. Meegaan met wat er gebeurt, werkt vaak het beste. Kinderen kunnen dan zelf van alles ontdekken en leren daar het meest van.” Tessa is enthousiast over de methode Uk & Puk. “Deze methode geeft een goede leidraad, maar houdt ook voldoende ruimte voor onze eigen creativiteit. We hebben hier een intensieve, maar heel interessante opleiding voor gevolgd. En we hebben nog steeds regelmatig een cursus om onze kennis te verbreden en de methode nog beter te maken.” Ook de Taaltoets is onderdeel van het verbeteren van de kwaliteit van de kindcentra. “Hiermee wordt het taalniveau van de medewerkers getoetst, zowel op spreekvaardigheid als op het gebied van spelling. Dit is belangrijk om de kinderen de taal goed aan te leren, en ook om goed met de ouders te kunnen communiceren. Best pittig, maar ook leuk en belangrijk!”